

Boekbespreking 1

C.A. Backer, *Verklarend woordenboek van wetenschappelijke plantennamen. De namen van de in Nederland en Nederlands-Indië in het wild groeiende en in tuinen en parken gekweekte varens en hogere planten*, Uitgeverij L.J. Veen, Amsterdam, 2000, 664 pag, f 89,90, ISBN 9020458469. — Een verrassend goedkope facsimile-uitgave van een uniek woordenboek dat op de achterflap treffend als volgt wordt beschreven:

“Planten en dieren hebben internationaal erkende wetenschappelijke namen die veelal uit het Latijn of Grieks zijn afgeleid. Voor velen zijn zulke namen onbegrijpelijk, onuitspreekbaar, en daarom onbruikbaar. Voor dr. C.A. Backer, voormalig onderwijzer en nestor van de Indonesische botanie, was dat aanleiding om een kaartenbak aan te leggen van wetenschappelijke geslachts- en soortnamen die vanwege de continue groei de ‘Lintwurm’ genoemd werd. Onder de druk van zijn collega’s

werd in 1936 het unieke naslagwerk gepubliceerd waarin voor ongeveer 22.500 namen van Nederlandse en Indonesische bloemplanten en varens de betekenis, afleiding en uitspraak gegeven wordt. De weinige exemplaren die in de crisisjaren werden verkocht, verdwenen meestal in wetenschappelijke bibliotheken. Het restant van de oplaag werd vanwege papierschaarste in de Tweede Wereldoorlog verpulpt. Nationaal en internationaal is er grote vraag naar dit naslagwerk, want in geen enkele taal is een zo uitgebreid en grondig algemeen overzicht verschenen. Antiquarisch is het zelden - en dan tegen buitensporig hoge prijzen - te krijgen. Voor iedereen die met planten te maken heeft, hetzij voor hobby, hetzij voor beroep, is 'Backer' een onmisbaar naslagwerk. Niet alleen wordt hier de gezochte informatie gegeven, het boek is bovendien doorweven met de veelzijdige kennis en droge humor van de auteur. Veel planten zijn naar ontdekkers, kwekers, politici en mythologische figuren vernoemd: Backer geeft van ca. 2700 van hen beknopte biografieën, wat een extra aspect aan deze encyclopedie geeft".

Een karakteristiek voorbeeld.

"*Prunella*: variant van *Brunella*. Zie aldaar."

"*Brunélla* L., – oude plantennaam, reeds in 1554 door Dodoens voor dit gesl. gebezigd, waarschijnlijk een Latinisering van den ouden Ned. volksnaam der plant *Bruynelle*, welke zinspeelt op de bruine kleur van de schutbladen en van den kelk. Anderen leiden de naam af van het Deutsche *Bräune*, keelontsteking, als middel waartegen de plant (signatuurleer) werd aangewend."

Een heerlijk boek om in te bladeren voor wie gewend is om "latijnse namen" te gebruiken en zich (soms) afvraagt wat ze betekenen.

R. van der Meijden.